

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

COLEGIUL „ALEXEI MATEEVICI” DIN CHIȘINĂU

APROBAT

Director Bercu Victoria

CURRICULUM

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE DEZVOLTARE A COPILULUI. ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE A ABILITĂȚILOR.

CHIȘINĂU, 2023

Autor:

BOAGHI Elena, profesoară de disciplini psihologice, grad didactic unu, master psihopedagogie, Colegiul "Alexei Mateevici" din Chișinău

APROBAT:

La ședința catedrei *Științe psihopedagogice, sociale și juridice* din 23 mai , Proces-verbal nr 10

La ședința Consiliului metodic- științific Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău din ”_13_” iunie_2023, Proces verbal nr.7

La ședința Consiliului Profesorat Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău

Proces verbal nr.6 din 15 iunie, 2023

Victoria Bercu

Recenzenți:

1. CAȘU Diana	șefa catedrei „Științe psihopedagogice, sociale și juridice” Colegiul "Alexei Mateevici" din Chișinău
2. RUSU Irina	metodistă, grad didactic doi Colegiul "Alexei Mateevici" din Chișinău

CUPRINS

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru formarea profesională	5
III.	Competențele profesionale specifice modulului	8
IV.	Administrarea modulului	8
V.	Unități de învățare	9
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	11
VII.	Sugestii de predare-învățare	12
VIII.	Sugestii de evaluare	14
IX.	Sugestii pentru studiul individual	16
X.	Sugestii pentru activități practice	17
XI.	Resursele didactice recomandate	18

I. PRELIMINARII

La momentul actual în învățământ se pune accent pe formarea specialistului competent, pe formarea și dezvoltarea competenței drept calitate a personalității. Competența specialistului este o condiție obligatorie a eficienței activității profesionale.

Realizarea unui învățământ profesional de calitate în contextul realităților socio-economice actuale impune o nouă abordare a procesului de învățământ, care vizează formarea la formabili a unui sistem de competențe necesare pentru integrarea pe piața muncii și pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

Menirea oricărei instituții de învățământ de formare profesională este să pregătească specialiști calificați pe piața muncii, să conștientizeze și să-și asume responsabilități; să-și pună în armonie relațiile interpersonale pentru a putea cunoaște capacitățile proprii, pentru a-și spori randamentul muncii intelectuale și fizice etc.,

Prezentul curriculum este un act normativ destinat formării profesionale continue a specialistului în educație îngrijirea și educarea copiilor, care specifică finalitățile de învățare și descrie condițiile de formare a competențelor profesionale specifice disciplinei.

Curriculum-ul a fost elaborat avându-se în vedere următoarele:

-nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;

- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mult mai adecvat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea ciclului de formare profesională.

În ultimul timp, tot mai des întâlnim anunțuri on-line prin care părinții solicită bone pentru copiii lor, iar persoanele interesate de prestarea acestui serviciu își plasează ofertele. Solicitățile cresc de la an la an, tot mai multe persoane fiind interesate să lucreze în acest domeniu. În vremea când se produce o îmbinare a vieții profesionale cu cea familială, tot mai puțini părinți se implică în îngrijirea copiilor lor, iar bona devine o soluție pentru ei, un angajat ce îngrijește copilul. Astfel, delegând o mare parte a atribuțiilor părintești bonei, aceasta ia treptat locul părinților.

Ea este un agent activ al socializării primare, pentru că formează primul univers social al copilului, concepția și atitudinea față de lumea înconjurătoare. Locuind mai mult de o treime din zi în casa familiei și stabilind niște relații afective cu copilul și părinții lui, bona socializează copilul în corespundere cu propria cultură și propriul sistem axiologic-normativ. Or, tocmai aici este punctul sensibil, „călcâiul lui Ahile”, în ceea ce privește serviciile bonei. Tot în acest context trebuie să subliniem și un alt aspect al problemei: bona ca membru al grupului primar al copilului. Din funcțiile pe care le îndeplinește un membru al acestui tip de grup – solidaritate și interacțiune cu ceilalți membri ai grupului, scopuri comune, afectivitatea relațiilor, unitate morală, același sistem de valori, norme, credințe, concepții și viziuni, coduri și ritualuri, sistem constituit de relații

cu exteriorul, echilibru intern – reiese că bona este responsabilă de formarea copilului ca ființă socială și creionarea caracterului și personalității acestuia.¹

Scopul principal al instruirii este: producerea schimbărilor la nivelul cunoștințelor, atitudinilor, abilităților și competențelor realizării unei bune creșteri, îngrijiri și dezvoltări ale copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani și consolidarea comportamentelor pozitive ale acestora.

Obiective generale ale procesului de instruire:

- transmiterea unor informații în vederea cunoașterii specificului dezvoltării fizice și psihice a copilului cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani;
- dezvoltarea abilităților și competențelor necesare creșterii și dezvoltării copilului de cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani;
- formarea conștiinței educative a *bonelor* în scopul îndrumării, îngrijirii și educării eficiente a copilului;
- formarea competențelor de organizare a activităților de dezvoltare a abilităților copiilor;
- dezvoltarea abilităților de stimulare a dezvoltării copilului cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani;
- dezvoltarea competențelor de organizare a alimentației copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani;
- formarea abilităților de bază în acordarea primului ajutor medical a copiilor;
- formarea competențelor în acordarea îngrijirilor medicale a copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-10/11 ani.

II. MOTIVAȚIA, UTILITATEA MODULULUI PENTRU FORMAREA PROFESIONALĂ

În orice profesie ar lucra, omul societății moderne are nevoie de pregătire de specialitate care, în condițiile actuale se cere a fi cât mai temeinică și mai cuprinzătoare.

Studiul unității de curs *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* alături de studiul celorlalte științe psihologice și sociale își propune în *primul rând* formarea personalității autonome și creative în vederea dezvoltării libere și armonioase a specialistului. Pentru ca un specialist să răspundă adecvat unor realități în schimbare, el trebuie să dispună nu doar de o

---

¹ **Petrov Daniela Bona** – *între prestator de servicii și agent al socializării* https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/81093

solidă pregătire profesională, ci el trebuie să posede și motivația, și disponibilitatea de a reacționa pozitiv la schimbare- ca premisă a dezvoltării personalității.

În al doilea rând studiind cursul *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* specialistul în îngrijirea și educația copilului, va avea abilitatea de a influența enorm formarea personalității tinerei generații, dar și abilitatea de a soluționa diferite probleme psihologice ce pot apărea la vârsta copilăriei. Fiecare copil este unic în felul său, este o personalitate individuală și se necesită abordarea diferențiată în educația sa. Modulul dat vine să suplinească formarea competențelor *bonei* de a organiza activitățile educaționale în corespundere cu particularitățile individuale și de vârstă ale copilului.

Modulul *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* oferă formabililor cunoștințe, abilități și deprinderi, referitoare la aspectele psihologice ale individului aflat într-o anumită etapă de vârstă.

Scopul modulului este formarea competențelor de cunoaștere a caracteristicilor, funcțiilor, proceselor psihice a copilului de vârstă antepreșcolară, preșcolară și vârstă școlară mică, cu progresele și schimbările psihofizice ce caracterizează aceste vârste.

Obiectivul principal al unității de curs *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* este formarea competențelor de identificare a trăsăturilor psihologice fundamentale care definesc copilul; și de formare a competențelor de creare a mediului (social, familial, educațional) optim pentru dezvoltarea psihică a lui .

Studierea modulului *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* va constitui baza pentru formarea și dezvoltarea personalității copilului.

Studiind modulul *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului bona* va realiza activități de dezvoltare a copilului în cadrul social și familial; va evalua situația psihologică a copilului și a dificultăților psihologice cu care acesta se confruntă, și va propune soluții și strategii de soluționare; va asista copilul în dezvoltarea de abilități de viață independentă și dezvoltarea personalității acestuia; va sprijini copilul în toate planurile sale (biologic, intelectual, moral, afectiv, comportamental, artistic și social).

Competențe dezvoltate *bonei* în cadrul modulului:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să dețină informații despre particularitățile dezvoltării psihice a copilului de la 0 -10/11 ani;
- să distingă aspecte importante ce țin de dezvoltarea psihică și întârziere în dezvoltare;
- să recunoască diferențele în dezvoltarea psihică a copilului;

- să identifice principalele activități pentru dezvoltarea proceselor psihice, însușirilor de personalitate a copilului;
- să recunoască resursele educaționale specific educației copiilor de la 0-10/11 ani;
- să cunoască principiile de bază în organizarea activităților cu copiii;
- să înțeleagă beneficiile organizării activităților pentru copii;
- să identifice activități specifice particularităților de vârstă și individuale a copiilor;
- să specifice principalele categorii de dizabilități;
- să aprecieze dacă activitatea organizată a avut impact dezvoltativ asupra copilului;
- să înțeleagă importanța stimulării cognitive a copilului;
- să distingă aspectele specifice în desfășurarea activităților cu copii cu nevoi speciale față de ceilalți copii;
- să analizeze rolul educației și a mediului în dezvoltarea copilului;
- să determine cele mai eficiente modalități de formare a abilităților, deprinderilor și priceperilor copiilor.

La nivel de aplicare:

- să respecte principiile instruirii dezvoltative;
- să adopte comportamente pozitive față de copil;
- să identifice diferențiat activități pentru vârsta și interesele copilului;
- să promoveze și să încurajeze dezvoltarea personalității copilului;
- să aplice principiile comunicării eficiente în relaționarea cu copiii;
- să deprindă abilități de creare a unei ambianțe eficiente de angajare a copilului într-o activitate eficientă;
- să enunțe principalele valențe de ordin socio-psiho-pedagogic pe care le are activitatea realizată în dezvoltarea copilului;
- să identifice principiile de bază pentru crearea contextelor de învățare specifice copilului de 0-10/11 ani;
- să estimeze rolul materialelor educaționale în dezvoltarea copilului;
- să evalueze impactul evenimentelor traumatice asupra creierului în dezvoltare.
- să posede/practice unele abilități pentru managementul timpului în organizarea activităților cu copiii;

La nivel de integrare:

- să conștientizeze necesitatea satisfacerii nevoilor de dezvoltare ale copiilor de 0-10/11 ani;

- să conștientizeze importanța relațiilor dezvoltative, sigure, stimulative, predictibile și receptive pentru copii;
- să identifice soluții pentru diversele situații/probleme apărute în organizarea activităților cu copiii;
- să fie capabili să inițieze împreună cu copiii activități specific particularităților de vârstă și individuale;
- să conștientizeze importanța construirii situațiilor de stimulare a învățării copiilor;
- să utilizeze eficient posibilitățile oferite de mediul înconjurător pentru stimularea cognitivă a copilului;
- să creeze și să sprijine situații de învățare specifice copilului de la naștere la 7 ani;
- să aplice tehnici de încurajare și motivare a copiilor;

Pentru crearea condițiilor de formare și dezvoltare a abilităților cognitive și acționare se va ține cont de principiile realizării unităților de conținut:

- ✓ *Principiul umanismului*, care reclamă recunoașterea valorii, repetabilității, integralității omului;
- ✓ *Principiul dezvoltării cognitive active*, care reclamă organizarea activității de învățare prin „interacțiunea cu celălalt” pentru crearea câmpului de tensiune intelectuală; Câmpul de încărcare emoțională oferă oportunități de manifestare a individualității, îl înarmează pe cel ce învață cu experiență experimentală;
- ✓ *Principiul individualizării* care reclamă proiectarea și organizarea demersului didactic luând în considerație particularitățile specifice ale fiecărei persoane;
- ✓ *Principiul dezvoltării calității de Subiect al* fiecărui educabil în procesul educațional.

III. COMPETENȚELE SPECIFICE MODULULUI

CPS.1. Organizarea activităților de formare a abilităților: de comunicare, motrice, socio-emoționale, de comportament la copii.

CPS.2. Identificarea trăsăturilor psihologice fundamentale care definesc etapele timpurii ale vieții umane.

CPS.3. Aplicarea informațiilor specifice psihologiei în construirea demersurilor îngrijirii și educării copilului.

CPS.4. Recunoașterea diferențelor individuale în construirea activităților de îngrijire și educație a copilului.

CPS.5. Interpretarea comportamentului copilului și selectarea celor mai adecvate metode în corectarea lui.

CPS.6. Aplanarea și rezolvarea constructivă a problemelor psiho-sociale, ce pot surveni la vârstele timpurii.

CPS.7. Abordarea psihologică eficientă a copilului în diferite contexte.

CPS.8. Realizarea activităților de îngrijire și educație ținând cont de particularitățile de vârstă și individuale ale copilului.

IV. ADMINISTRAREA MODULULUI

Denumirea unității de curs	Numărul de ore			Evaluare/ ore	Modalitatea de evaluare	
	Total	Contact direct				
		Teorie	Practică			Studiul individual ghidat
Organizarea activităților de dezvoltare a copilului. Activități de dezvoltare a abilităților.	180	15	30	135	6	Colocviu

V. UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Particularități de dezvoltare psihică a copilului.		
UC.1. Determinarea aspectelor privind particularitățile dezvoltării psihice a copilului.	1.1. Particularități de dezvoltare psihică a copilului de la naștere până la 1 an. 1.2. Particularități de dezvoltare psihică a copilului de vârstă fragedă (1-3 ani).	A.1. Identificarea aspectelor dezvoltării psihice a copiilor; A.2. Utilizarea legăturilor, informației științifice în realizarea activităților de dezvoltare a preșcolarilor.

	<p>1.3. Particularități de dezvoltare psihică a copilului de vârstă preșcolară (3/4ani-6/7ani).</p> <p>1.4. Particularități de dezvoltare psihică a copilului de vârstă școlară mica (6/7 ani-10/11 ani).</p>	<p>A.3.Utilizarea aspectelor psihologice în realizarea demersului educational.</p> <p>A.4.Diferențierea particularităților de dezvoltare psihică specific vârstei copilului.</p>
2. Dezvoltarea psihică ca proces		
<p>U.C.2. Determinarea specificului procesului de dezvoltare psihică;</p> <p>U.C.3.Analiza factorilor dezvoltării psihice.</p>	<p>2.1.Conceptul de dezvoltare psihică.</p> <p>2.1.1.Conceptul de dezvoltare psihică.</p> <p>2.1.2.Caracteristicile dezvoltării psihice.</p> <p>2.1.3.Dezvoltare psihică : accelerație psihică v/s retard psihic.</p> <p>2.2.Factorii dezvoltării psihice.</p> <p>2.2.1.Ereditatea.</p> <p>2.2.2.Mediul.</p> <p>2.2.3.Educația.</p> <p>2.3. Activitatea și dezvoltarea psihică.</p> <p>2.4. Resurse educaționale în dezvoltarea psihică a copilului.</p>	<p>A.5.Implimentarea în procesul de educație și îngrijire a aspectelor specific dezvoltării psihice.</p> <p>A.6. Diferențierea caracteristicilor dezvoltării psihice în normă, accelerație psihică și retard psihic.</p> <p>A.7. Realizarea unui mediu educational eficient pentru copil.</p> <p>A.8. Organizarea activităților dezvoltative pentru copil.</p> <p>A.9. Selectarea și utilizarea resurselor educaționale adecvate pentru copil.</p>
3. Activități de dezvoltare a proceselor psihice a copiilor de vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică		
<p>UC.3.Identificarea metodelor adecvate de dezvoltare a proceselor cognitive ale copilului.</p>	<p>3.1. Activități de dezvoltare a senzațiilor și percepțiilor copilului.</p>	<p>A.10.Construirea demersului educational în dependență de specificul dezvoltării proceselor cognitive a copilului.</p>

	<p>3.2. Activități de dezvoltare a limbajului și comunicării copilului.</p> <p>3.3. Activități de dezvoltare a gândirii și inteligenței copilului.</p> <p>3.4. Activități de dezvoltare a memoriei copilului.</p> <p>3.5. Activități de dezvoltare a imaginației și creativității copilului.</p> <p>3.6. Activități de dezvoltare a atenției copilului.</p>	<p>A.11. Aprecierea rolului <i>bonei</i> ca formator al particularităților psihice ale copilului.</p> <p>A.12. Identificarea particularităților dezvoltării psihice cognitive a copilului.</p> <p>A.13. Dezvoltarea proceselor psihice cognitive la copii prin metodele cele mai adecvate.</p> <p>A.14. Planificarea și desfășurarea activităților în corespundere cu particularitățile de vîrstă și individuale.</p>
<p>4. Activități de dezvoltare a proceselor afective a copilului vîrstă fragedă, preșcolară și școlară mică</p>		
<p>UC.4. Formarea pozitivă a sferei afective a copilului.</p>	<p>4.1. Activități de dezvoltare a emoțiilor.</p> <p>4.2. Activități de dezvoltare a sentimentelor.</p>	<p>A.15. Identificarea indiciilor dezvoltării proceselor afective la copil.</p> <p>A.16. Educarea sentimentelor la copii ținând cont de aspectele psihoeducaționale.</p> <p>A.17. Formarea la copii a procesului de gestionare emoțională.</p>
<p>5. Activități de dezvoltare a personalității copilului vîrstă fragedă, preșcolară și școlară mică</p>		
<p>U.C.5. Dezvoltarea adecvată a însușirilor personalității la copil.</p>	<p>5.1. Activități de formare a Eu-lui, Conștiinței de sine/Imagini de sine/Stimei de sine.</p> <p>5.2. Activități de dezvoltare a calităților caracteriale.</p> <p>5.3. Activități de dezvoltare a calităților volitive.</p> <p>5.4. Activități de formare a ”poziției interne a copilului”</p>	<p>A.18. Dezvoltarea voinței la copii.</p> <p>A.19. Formarea la copii a calităților volitive pozitive.</p> <p>A.20. Formarea trăsăturilor de caracter pozitive la copii.</p> <p>A.21. Formarea la copii a abilităților de relaționare și socializare.</p>

		5.5. Activități de formare a relațiilor sociale întrepreșcolari.	
6. Activități de dezvoltare a motricității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică			
U.C.6. Identificarea activităților eficiente în dezvoltarea motricității copilului.	6.1. Activități de dezvoltarea a motricității fine la copii. 6.2. Activități de dezvoltarea a motricității grosiere la copii.	A.22.Stabilirea condițiilor adecvate pentru realizarea exercițiilor de dezvoltare a motricității. A.23.Desfășurarea activităților de dezvoltare a motricității fine. A.24. Desfășurarea activităților de dezvoltare a motricității grosiere a copilului.	
7.Particularități individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale.			
U.C.7. Implimentarea aspectelor psihopedagogice individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale.	7.1.Incluziunea socio-educățională a copiilor cu CES 7.2.Particularități de dezvoltare a copiilor cu CES. 7.3.Aspecte individuale în organizarea activităților cu copiii cu CES. 7.4. Activități de formare a abilităților de bază (motrice, socio-emoționale, de comunicare, de comportament) pentru copilul cu nevoi speciale	A.25.Integrarea copilului cu nevoi speciale în comunitate. A.26.Implicarea copilului cu CES în activități de dezvoltarea a abilităților. A.27.Organizarea activităților cu copiii cu CES, ținând cont de particularitățile psihoindividuale.	

VI. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Nr d/o	Denumire teme	Numărul de ore		
		Total	Contact direct	Studiul

			teorie	practică	individual ghidat
1.	Particularități de dezvoltare psihică a copilului.	26	2	4	20
2.	Dezvoltarea psihică ca proces	24	2	2	20
3.	Activități de dezvoltare a proceselor psihice a copiilor de vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	28	2	6	20
4.	Activități de dezvoltare a proceselor afective a copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	28	2	4	20
5.	Activități de dezvoltare a personalității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	29	3	6	20
6.	Activități de dezvoltare a motricității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	28	2	4	20
7.	Particularități individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale.	23	2	4	15
Total		180	15	30	135

VII. SUGESTII DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Unitatea de curs *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* este axată pe necesitățile celui ce învață, ceea ce permite ca instruirea să fie accesibilă și eficientă pentru toți elevii. Instruirea va fi proiectată în așa mod, încât în etapele corespunzătoare învățarea va fi apreciată și elevilor li se va oferi feedback obiectiv și constructiv.

Modulul are la bază principiile: utilitatea socială a procesului didactic, corelația interdisciplinară, valorificarea informațiilor din activitatea elevilor.

Caracteristicile fundamentale ale strategiei didactice utilizate în realizarea conținutului sînt: *aplicabilitatea* în activitatea practică a achizițiilor, *accesibilitatea* – adaptarea la necesitățile de formare a elevului sub aspectul nivelului (stilul individual de învățare, potențial, nivel cultural

atins, interese și atitudini); *adaptarea* la specificul formării profesionale (pregătirea profesională, experiența anterioară, organizarea procesului didactic la specialitate)

Instruirea se va baza pe o selecție critică a materialelor și resurselor. Materialele de instruire vor fi structurate și organizate în formatul adecvat creșterii capacității de învățare a elevilor. Se va utiliza în procesul predării strategii care să sprijine înțelegerea și reținerea noilor informații. Se va recurge, ori de câte ori este necesar, la cunoașterea sensorială și la gândirea critică, solicitând argumentarea. Se va combina diverse strategii didactice pentru a cuprinde elementele din cât mai multe stiluri de învățare, luându-se în considerație Teoria inteligențelor multiple. Prin strategia aplicată se va asigura un echilibru dintre aspectul teoretic și practic al formării competențelor.

Specificul formării competențelor în procesul de instruire va fi oferirea feedback-ului permanent între elevi și profesor, precum și completarea sistematică a portofoliului la disciplină.

În realizarea finalităților disciplinei *Organizarea activităților de dezvoltare a copilului* vor fi utilizate preponderent metodele didactice: conversația euristică, problematizarea, joc de rol, discuția ghidată, studiul de caz, prezentările PPT, filmulețe documentare și analiza situațiilor concrete.

Predarea modulului va fi axată pe necesitățile celui care învață, luând în considerație inteligența dominantă și specificul, stilul de învățare a discipolilor.

Conținuturile recomandate în prezentul curriculum alcătuiesc axa epistemologică a disciplinei predate, esența științei pe care urmează să o cunoască, să o asimileze elevul, de aceea, acestea se conformează logicii și coerenței științifice prezentate într-o paradigmă pedagogică acțională.

Conform criteriului **nivelul învățării** se va insista asupra învățării conștiente care rămâne a fi piatra de temelie în învățarea „de-a lungul și de-a latul vieții”. Interactivitatea, ca factor de calitate al învățării se va completa în mod fundamental și principial, cu strategiile de învățare specializată, de calificare profesională, pornind de la însușirea limbajului specific și culminând cu modul de a gândi și de a acționa într-un domeniu, pentru demonstrarea performanțelor profesionale, iar învățarea socială va oferi șanse pentru o bună adaptare și inserție comunitară.

Strategia metodologică propusă pentru desfășurarea procesului educațional este reflectată în tabelul de mai jos:

Crt.	Unitate de conținut	Sugestii metodologice

1	Particularități de dezvoltare psihică a copilului.	Postere Prezentare PPT Proiectul Proiectul individual Diagrama wen Studiul de caz Harta conceptuală
3	Dezvoltarea psihică ca proces	Tehnica 6/3/5 (brainwriting-ul) Cubul Metoda Frisco
4	Activități de dezvoltare a proceselor psihice a copiilor de vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	Metoda SINELG Știu/Vreau să știu/Am învățat Tehnica ciorchinelui Ghidul de anticipație
5	Activități de dezvoltare a proceselor afective a copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	Metoda asocierii libere a ideilor (Sinectica) Metoda piramidei Explozia stelară Metoda pălăriilor gânditoare Testul psihodiagnostic
6	Activități de dezvoltare a motricității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică	Discuția dirijată Hărțile conceptuale Metoda R.A.I. Tehnica 3-2-1 Testul psihodiagnostic
7	Particularități individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale	Testul psihodiagnostic Metoda pălăriilor gânditoare Metoda studiului de caz Jurnalul cu dublă intrare Tehnica scenariilor Incidentul critic

VIII. SUGESTII DE EVALUARE

Evaluarea este o componentă organică a procesului de învățare care trebuie să se realizeze în mod preponderent ca evaluare continuă, formativă. Orice instrument pentru evaluare se va elabora în baza obiectivelor generale formulate în termeni de competențe. Consecvența și fidelitatea evaluării se va asigura inclusiv prin continuitatea dintre evaluarea inițială, curentă/formativă și cea sumativă. Alternarea celor trei forme de evaluare-orală, scrisă și practică va răspunde necesităților de dezvoltare a inteligențelor multiple.

Demersul evaluativ va fi conceput așa încât să apreciem:

- **Ce știe studentul**, adică dacă poate să definească o noțiune, să identifice niște trăsături, să enumere tipuri, să descrie un fenomen etc.
- **Ce poate să facă studentul, cum aplică cele știute**, adică dacă este capabil să caracterizeze, să analizeze, să sintetizeze, să compare etc.
- **Cum poate să integreze cunoștințele și capacitățile în contexte inedite**, cum poate argumenta, generaliza, trage concluzii proprii, evalua cât de pertinente sînt extrapolările, transferurile, paralelele făcute etc.

În actul de evaluare elevul va fi implicat cu scopul de a facilita procesul de autocunoaștere, autoedificare și autorealizare. La conceperea demersurilor evaluative vom pune în prim plan sarcinile care oferă elevului posibilități multiple de afirmare, de luare a deciziilor, de promovare și producere a valorilor proprii, de respectarea opiniilor și punctelor de vedere a celorlalți.

De asemenea, ca metodă alternativă de evaluare va fi utilizată constituirea portofoliului, pe care elevii îl vor completa cu materialele necesare, în scopul consolidării cunoștințelor lor pe parcursul studierii cursului.

Un rol important în procesul de evaluare îi va reveni studiului individual al elevilor, care se va desfășura conform unui grafic stabilit și unei tematici prestabilite prin prezentul curriculum.

IX. SUGESTII PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL GHIDAT

Tematica studiului individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termen de realizare
Particularități de dezvoltare psihică a copilului.			
Ghidul dezvoltării psihice a copilului de la naștere până la 10 ani	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Dezvoltarea psihică ca proces			
Condiții eficiente pentru dezvoltarea psihică a copilului	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Activități de dezvoltare a proceselor psihice a copiilor de vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică			
Activități de dezvoltare a proceselor psihice	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Activități de dezvoltare a proceselor afective a copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică			
Activități de dezvoltare a proceselor afective	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Activități de dezvoltare a personalității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică			
Activități de dezvoltare a personalității	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Activități de dezvoltare a motricității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică			
Activități de dezvoltare a motricității	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	20
Particularități individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale			

Activități de dezvoltare a abilităților copiilor cu CES	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	15
Total			135

CRITERII DE EVALUARE A PRODUSELOR STUDIULUI INDIVIDUAL

Nr. d/o	Produsele	Criteriile de evaluare
1.	Portofoliul	<p>Formularea titlului scurt și sugestiv.</p> <p>Introducere asupra domeniului de interes.</p> <p>Prezentare sintetică a abordării experimentale / teoretice.</p> <p>Prezentarea rezultatelor celor mai semnificative.</p> <p>Prezentarea orală a portofoliului printr-o prelegere de 5 min.</p> <p>Concepție grafică atractivă; elemente grafice adecvate.</p> <p>Conținutul corespunde temei.</p> <p>Concluziile personale formulate.</p> <p>Calitatea imaginilor, pozelor, desenelor, figurilor, tabelor.</p> <p>Originalitatea, creativitatea, inovațiile (modul deosebit prin care este abordată tema, prezentarea opiniilor personale bazate pe analiza surselor bibliografice).</p> <p>Informațiile prezentate reprezintă, în sine, o soluție practică, cu elemente de originalitate în găsirea soluțiilor.</p> <p>Ideile propuse sunt aplicabile.</p> <p>Utilizarea anumitor resurse bibliografice este bine justificată și argumentată.</p> <p>Elaborarea și redactarea părții scrise au fost făcute într-un mod consistent și concomitent, conform planificării.</p> <p>Precizarea elementelor de conținut.</p>

		Respectarea termenilor de elaborare.
--	--	--------------------------------------

X. SUGESTII PENTRU ACTIVITĂȚI PRACTICE

Nr. d/o	Denumire temei
1.	Particularități de dezvoltare psihică a copilului.
2.	Dezvoltarea psihică ca proces
3.	Activități de dezvoltare a proceselor psihice a copiilor de vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică
4.	Activități de dezvoltare a proceselor afective a copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică
5.	Activități de dezvoltare a personalității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică
6.	Activități de dezvoltare a motricității copilului vârstă fragedă, preșcolară și școlară mică
7.	Particularități individuale în organizarea activităților cu copiii cu cerințe speciale

XI. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE

Nr. · crt ·	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Racu, IG, Racu, Iuu., <i>Psihologia dezvoltării</i> . Chișinău, Editura Lumina, 1994.	Bibliotecă	1
2.	Racu, I., Perjan, C., <i>Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică</i> . Chișinău, 2007	Bibliotecă	60

3.	Ursula, Ș., <i>Psihologia vîrstelor, Ciclurile vieții</i> , București, Ed.Didactică și Pedagogică,1995.	Bibliotecă	1
4.	Vlas,V., <i>Psihologia vîrstelor și pedagogică</i> , Chișinău,1992.	Bibliotecă	2
5.	Zlate,M, Verza, E., <i>Psihologia copilului</i> , București, 1997.	Bibliotecă	1
6.	Albu Emilia , <i>Psihologia vîrstelor</i> , 2007 www.upm.ro/facultati_departamente	Internet	
7	Pedagogia jocului și a activităților ludice, Horațiu Catalano și Ion Albunescu	Internet	
8	Jocul – activitate fundamentală la vârstele copilăriei, Delia Ardeleanu	Internet	
9	http://psihopedagogiespeciala.ro/2016/05/jocul-creativ/ http://psihopedagogiespeciala.ro/2015/09/joc/	Internet	
10	Verza, Emil. <i>Psihologia vîrstelor</i> . București: Editura Științifică și Enciclopedică, 2002	Internet	